

EL TEMPS DE LES ARTS

La Sala Dalmau. Quan el nom fa la cosa

10 set. 2024 [Fina Duran](#)

Es diu sovint que el nom no fa la cosa... però a vegades la tria d'un nom ens indica uns objectius, un plantejament o unes característiques que ens defineixen. Aquest és el cas de la Sala Dalmau fundada el 1979 per Paco Draper amb uns objectius que coincidien plenament amb els que van inspirar a Josep Dalmau en la seva aposta innovadora a les conegudes com a Galeries Dalmau de principis del segle XX i que en paraules d'Enric Jardí es basava «en la preferència per la novetat, un refús de la rutina i de l'academicisme i una obertura a l'estranger».

1979 Francesc Draper amb Hernando Viñes al seu estudi. Paris.

El nom triat com a guia a seguir ens parla de la voluntat de fer un reconeixement a una trajectòria iniciada l'any 1911 i marcada per un afany d'introducció i difusió de l'art internacional més innovador i a la promoció d'artistes nadius. Unes Galeries Dalmau on es van poder veure primeres exposicions de Joan Miró, introduccions al cubisme, presentació de les obres de Mela Mutter, treballs amb Tristan Tzara i la revista 391 i moltes altres activitats que van marcar una època i que van fer una molt bona aportació al nostre panorama artístic al llarg de diversos anys.

Els Draper des de fa quaranta-cinc anys han sabut respondre al nom que van escollir i han anat dibuixant un camí ferm i determinat en la línia que s'havien marcat. Des de l'any 1979, amb la inauguració de l'exposició dedicada a Hernando Viñes, no és fàcil trobar en el magre panorama galerístic actual una trajectòria tan llarga en el temps i tan coherent en els plantejaments.

Sense fer molt soroll, però pas a pas la galeria ha anat mostrant els artistes que responien a alguna de les seves línies de treball i han consolidat una proposta amb noms destacats i coneguts juntament amb altres més per descobrir però sempre buscant una determinada recerca i qualitat de treball. Les avantguardes de les primeres dècades del segle, amb artistes exiliats durant la guerra civil, s'han anat combinant amb les d'obres de joves artistes.

Recuperar creadors que van haver de deixar Catalunya ha estat una prioritat per la galeria, donant un espai a artistes que per la llunyania havien perdut el contacte amb el seu entorn. Noms com J. Fin, Javier Vilató, Jacint Salvadó, Manuel Angeles Ortiz, Zumeta... van trobar un lloc on poder mostrar la trajectòria que havien portat a terme més enllà de les nostres fronteres.

Al costat d'aquests noms el treball continuat, el no oblidar la línia marcada i la perseverança en els objectius han fet que es presentessin exposicions d'artistes tan consolidats com Le Corbusier (amb la destacada presència de la peça «Caiguda de Barcelona» de l'any 1939) o que la galeria s'hagi convertit en un referent pel que fa al coneixement de l'obra de Torres Garcia i el seu entorn.

Joaquim Torres Garcia 4. Constructivo vertical. 1948. Oli / cartró-tela. 82 x 52 cm.

A més d'aquesta línia de recuperació d'artistes silenciats no han oblidat mai l'obertura de nous camins per artistes contemporanis que basen el seu treball en una reinterpretació o parteixen del coneixement de les avantguardes. Noms com Miquel Peña, Garcia Llord, Jordi Amagat o Jorge Gay han trobat un lloc on donar a conèixer les seves obres.

L'any 1999 amb la mort inesperada del fundador de la galeria, Paco Draper, la seva filla Mariana va continuar, com a directora i al costat dels seus germans, amb la tasca que plegats havien iniciat i va saber mantenir els objectius i una manera de treballar on la relació personal amb els artistes i la passió per la feina han estat les eines que han marcat l'assoliment dels objectius. Tal com ella destaca en l'entrevista realitzada per Maria Palau amb motiu de la concessió del premi GAC a la galeria (2017) s'ha convertit en un «rara avis» en el panorama galerístic fet que ja li havia comportat altres reconeixements i premis com l'atorgat per l'ACCA (1999).

L'interès per l'obra de Torres Garcia ha propiciat la realització de diferents exposicions de la seva obra, però també dels artistes que formaven part del conegut «Taller de Montevideo» i ara, per celebrar el 45 aniversari de la galeria, es presenta una mostra que commemora també el 150è aniversari del naixement de l'artista. Amb una manera àmplia d'entendre el seu paper com a galerista l'exposició presentarà no només obres que puguin estar a la venda, sinó també algunes obres que havien estat adquirides en exposicions precedents i d'aquesta manera s'aconsegueix configurar una exposició on ens mostra un interessant recorregut artístic de l'artista uruguaià des de l'any 1910 fins als anys quaranta que permet copsar la seva interessant evolució des d'unes obres d'aire noucentista fins a unes interessants peces constructivistes, amb la inclusió d'alguna de les delicioses joguines que va crear.

Joaquim Torres Garcia Paisatge de la Mediterrània. 1920. Oli / cartró. 65,5 x 97,5 cm.

Tot un món que es converteix en un merescut regal als dos aniversaris, el d'un artista destacat i el d'una galeria particular. El «Temple de les avantguardes» com titulava Montse

Frisach en un article sobre la galeria l'any 2012 ha sabut resistir les modes, les crisis, les desaparicions de moltes galeries del seu voltant, una pandèmia i molts altres entrebancs fins a arribar a aquest 45è aniversari sense haver-se desviat dels seus objectius i de les seves línies de treball i, sobretot, sense haver perdut gens la passió i l'entrega a la feina... per pensar-hi.

Fina Duran

Llicenciada en Història de l'Art a l'Universitat Autònoma de Barcelona. Membre de l'Associació Catalana de Crítics d'Art (ACCA) i de l'Associació Internacional de Crítics d'Art(AICA)

Tècnica especialista en Patrimoni i Arts Plàstiques de la Generalitat de Catalunya.

Coordinadora general d'exposicions a Arts Santa Mònica fins 2017, comissariat d'exposicions, coordinadora centres d'art territorials (2005-2008) col·laboradora revistes d'art, autora de llibres d'art infantils.